

Canvis en l'ús del guionet en mots prefixats

L'Institut d'Estudis Catalans ha fet tres canvis en l'ortografia sobre l'ús del guionet en els mots formats amb prefixos. Us els expliquem a continuació.

subdirecció general
sub-direcció general
sub direcció general ?

1. S'escriuen sense espai ni guionet

Quan un prefix modifica un sintagma no lexicalitzat, és a dir, que no funciona com una sola unitat, com un sol mot. En aquests casos, el prefix només afecta el nom i no els seus complements.

antiprivatització [de la sanitat pública], **excompany** [de pis], **prelliga** [de campions],
subcampionat [del món]

Dins d'aquest grup són freqüents els mots en què el prefix (especialment *ex-*, *vice-*, *sots-* i *sub-*) s'adjunta a sintagmes que designen un càrrec o professió i, per extensió, l'àmbit de les competències o l'oficina del càrrec. En aquests casos, el prefix està plenament incorporat al primer component del sintagma i formen una unitat lèxica consolidada (*exconseller*, *exdirectora*, *exministre*, etc.).

exconseller en cap, **exdirectora general**, **exministre de l'Interior**, **exregistrador de la propietat**, **subdirectora general**, **subdirecció general**, **vicepresidenta primera del Parlament**, **vicepresidència primera**, **sotsinspector de policia**, **sotsdelegada del Govern**

2. S'escriuen amb espai

El prefix s'escriu separat de la paraula quan aquesta conté majúscules, xifres, símbols, cometes o cursiva.

anti OTAN, **ex** URSS, Europa **post** Maastricht, **ex** Iugoslàvia, ambient **pre** Segona Guerra Mundial, selecció **sub** 21, pel·lícula **súper** 8, globulina **anti** D, **ex** «hippy», **anti** *skinheads*

El prefix s'escriu separat quan va davant d'un sintagma lexicalitzat (funciona com un sol mot) o davant d'una locució (grup de mots que té el valor semàntic o sintàctic d'un sol mot). També quan el sintagma va precedit de dos o més prefixos i davant d'un mot que ja porta guionet.

anti pena de mort, **anti** tos ferina, manifestació **anti** cascos blaus, **ex** alt càrrec, **ex** mosso d'esquadra, **ex** número dos, **ex** primera dama, **pro** dret de vaga, **vice** primera ministra, **vice** tinent d'alcalde

ex vice primer ministre

anti nord-americà, **ex** camí-raler, **pseudo** ciència-ficció

3. Formes que poden induir a confusió

Davant de dues formes que es poden confondre, podem optar per escriure la grafia separada si escriure'ls junts pot donar problemes d'interpretació o per a evitar grafies sorprenents.

ex portador ('que ja no porta') ≠ **exportador** ('que exporta')

ex pres ('que ja no és pres') ≠ **expres** (expressament)

pre ocupació ('ocupació anterior') ≠ **preocupació** ('maldecap')

co rector, **ex** exiliat, **ex** xa

Vegeu també:

Mots prefixats i compostos: junts (sense guionet i sense espais) o amb guionet. *Llibre d'estil de la Diputació de Barcelona.*